

Εισαγωγή

Αγαπητοί προσκεκλημένοι, αγαπητοί συνάδελφοι σας καλωσορίζω στη σημερινή εκδήλωση του συνδέσμου μας ΣΕΔΕΑΚ.

Η εκδήλωση αυτή είναι κάτω από την ομπρέλα της Διεθνούς Ημέρας Έρευνας Αγοράς, η οποία τιμάται κάθε χρόνο με διάφορες εκδηλώσεις από τους εθνικούς επαγγελματικούς συνδέσμους και υποστηρίζεται από τον Διεθνή Οργανισμό Έρευνητών Αγοράς (ESOMAR).

Στη σημερινή μας εκδήλωση θα ταξιδεύσουμε κάποιες δεκαετίες πίσω για να δούμε τη γένεση της έρευνας Κοινής Γνώμης την Κύπρο και στη συνέχεια θα σας παρουσιάσουμε την πρώτη έρευνα που έγινε συλλογικά από τα μέλη του Συνδέσμου μας, τα οποία και ευχαριστώ για την πολύτιμη συνεισφορά τους.

Εξέλιξη της Δημοσκόπησης στην Κύπρο

Η αρχή της Έρευνας Κοινής Γνώμης ή όπως είναι ευρέως γνωστή της δημοσκόπησης έγινε στην Κύπρο τον Νοέμβριο του 1980.

Η πρώτη δημοσκόπηση έγινε από το ΚΕΜΑ, κάτω από την αιγίδα του Δρ. Γιώργου Βασιλείου και διερεύνησε διάφορα θέματα που ήταν στην επικαιρότητα την περίοδο εκείνη, καθώς και την πρόθεση ψήφου σε Βουλευτικές εκλογές.

Αρκετά από τα άτομα που έλαβαν μέρος στην πρώτη δημοσκόπηση αντίκρισαν θετικά το θεσμό, διότι τους δόθηκε η ευκαιρία να εκφράσουν τις απόψεις τους.

Στην εισαγωγική του ομιλία σε δημοσιογραφική διάσκεψη, όπου παρουσιάστηκαν τα αποτελέσματα της έρευνας, ο Δρ. Βασιλείου έκλεισε με την ακόλουθη φράση «τελικά θα ήθελα να εκφράσω τη ευχή ότι αυτή θα είναι η αρχή της εισαγωγής του θεσμού των δημοσκοπήσεων πάνω σε σοβαρή, μόνιμη και συνεχή βάση στον τόπο μας και ότι οι σφυγμομετρήσεις αυτές της κοινής γνώμης θα βοηθήσουν στη πιο σωστή αντιμετώπιση των διάφορων προβλημάτων που κατά καιρούς μας απασχολούν και στην ενίσχυση των δημοκρατικών θεσμών και

διαδικασιών στην πολιτική ζωή του τόπου. Η ευχή του έγινε πραγματικότητα.

Όπως ήταν όμως αναμενόμενο, τα αποτελέσματα της δημοσκόπησης θορύβησαν κόμματα και πολιτικούς. Η αντίδραση προήλθε κυρίως από τα ποσοστά στην πρόθεση ψήφου, όπου μία μεγάλη μερίδα, 33%, δεν εξέφρασε άποψη με αποτέλεσμα τα ποσοστά των κομμάτων να διαμορφωθούν κάτω από την πραγματική τους δύναμη. Αναφέρω όμως εδώ, ότι στις συνθήκες της τότε εποχής, ο κόσμος ήταν συγκρατημένος και απέφευγε να εκφράσει δημόσια τις πολιτικές του πεποιθήσεις.

Η αρθρογραφία κατά της δημοσκόπησης και οι απαντήσεις του ΚΕΜΑ στα σχόλια των άρθρων είχαν σαν αποτέλεσμα τη γνωστοποίηση του θεσμού της δημοσκόπησης και την ενθάρρυνση του κοινού να εκφράζει πιο ελεύθερα τις απόψεις του σε έρευνες κοινής γνώμης.

Χαρακτηριστικά, μέσα από άρθρα στον τύπο καλείτο ο λαός να επαγρυπνεί από τα τεχνάσματα της δημοσκόπησης, που σκοπός της ήταν η εξυπηρέτηση πολιτικών σκοπιμοτήτων»

Ανακοινώσεις εξέδωσαν και ομάδες εργασίας κομμάτων, με τις οποίες προσπαθούσαν να αποδείξουν ότι η δημοσκόπηση δεν ήταν έγκυρη.

Τον Απρίλιο του 1981, ακριβώς πριν τις Βουλευτικές εκλογές πραγματοποιήθηκε η δεύτερη δημοσκόπηση, στην οποία και πάλι το ποσοστό άρνησης έκφρασης πρόθεσης ψήφου ήταν πολύ ψηλό 27%.

Μετά τις δύο αυτές δημοσκοπήσεις, ο θεσμός των δημοσκοπήσεων εδραιώνεται στην Κύπρο. Για να ενθαρρυνθεί το κοινό να εκφράζει ελεύθερα τις απόψεις του στο θέμα της πρόθεσης ψήφου, στις δημοσκοπήσεις που ακολούθησαν έγινε εισαγωγή του συστήματος της κάλπης, όπου για την πρόθεση ψήφου ο ερωτώμενος σημειώνει από μόνος του σε ψηφοδέλτιο τι θα ψηφίσει στις εκλογές και βάζει το ψηφοδέλτιο μέσα σε κάλπη.

Η επιτυχία του συστήματος αυτού ήταν έκδηλη, εφόσον στις επόμενες δημοσκοπήσεις που διεξάχθηκαν κατά την περίοδο των προεδρικών εκλογών του 1983 με τη χρήση κάλπης το ποσοστό μη έκφρασης πρόθεσης ψήφου κατήλθε στο 11%.

Στα χρόνια που ακολούθησαν η δημοσκόπηση καθιερώνεται πλέον ως το κανάλι επικοινωνίας μεταξύ του κοινού και των κέντρων λήψης

αποφάσεων. Το κοινό αποδέχεται ευρέως τις δημοσκοπήσεις και τις βλέπει ως ένα μέσο για να εκφράσει τις απόψεις και τις στάσεις του σε διάφορα θέματα και οι πολιτικοί και τα κέντρα λήψης αποφάσεων ως μέσο τροφοδοσίας που βοηθά στη λήψη αποφάσεων.

Δημοσκοπήσεις και έρευνες κοινής γνώμης διεξάγονται πλέον σε συνεχή βάση με αποκορύφωμα τις προεκλογικές περιόδους.

Με την εδραίωση των δημοκρατικών θεσμών το κοινό εκφράζει πλέον ελεύθερα τις πολιτικές του πεποιθήσεις και οι έρευνες δημοσκοπήσεις, όπως και σε όλες τις χώρες γίνονται με διάφορες πλέον μεθοδολογίες.